

DANSKE KIRKERS RÅD

ÅRSBERETNING 2024

INDHOLD

INDLEDNING

Formandens refleksion	1
Året der gik på sekretariatet	3

DERFOR ER VI MED

DanskOase	6
Jysk Børneforsorg/Fredehjem	7
Medlemsliste	9

ÅRET DER GIK I ARBEJDS-GRUPPERNE

Frihed og Lige Vilkår	11
Grøn Kirke	13
Økumenisk Dialog og Dannelse	16

HIMMELSKE DAGE

Himmelske Dage 2025	18
Landskomiteen	20

ØKUMENISKE RELATIONER UDE OG HJEMME

Nordisk-baltisk samarbejde	21
Lad os tale om tro	23
Det lutherske Verdensforbund	26
Det Økumeniske Studielegat	28

ÅRSREGNSKAB

INDLEDNING

“

VI TROR PÅ DEN
SAMME, KRISTUS,
MEN VORES TRO FÅR
FORSKELLIGE
UDTRYK

”

AF PETER BIRCH,
FORMAND FOR DANSKE
KIRKERS RÅD OG
BISKOP OVER
HELSINGØR STIFT

FORMANDENS REFLEKSION

For år tilbage var kirkernes økumeniske bestræbelser forbeholdt en dedikeret men meget begrænset del af kirkernes medlemmer og ledelser. Denne beskrivelse er imidlertid ikke længere retvisende. I dag er økumenisk samarbejde blevet anderledes konkret og repræsenterer en mulighed, der ikke er for de særligt interesserede. Fra at være en kirkelig øvelse, der foregik over alle bjerge, er de mellemkirkelige samtaler kommet helt tæt på os.

Kristne med andre traditioner og konfessioner er blevet en del af ethvert sogn og enhver menighed i enhver del af landet. Økumeniens store klassiske spørgsmål er pludseligt blevet aktualiseret i konkrete møder mellem mennesker helt ned på græsrodsniveauet: Hvordan kan vi holde gudstjeneste sammen? Hvordan kan vi dele troen med hinanden? Hvad kan vi lære af de andre? Hvad kan de lære af os?

Og disse spørgsmål leder os videre til nye erkendelser og overvejelser, som altid dannes i mødet med det anderledes, det fremmede, og det nogle gange overraskende. Vi begynder at genbesøge vores egne traditioner og identiteter. Hvis de andre er sådan, hvem er da vi? Vi tror på den samme, Kristus, men vores tro får forskellige udtryk.

Det store spørgsmål er imidlertid, hvordan vi bruger disse nye indsigter. Skal vores nyvundne, genopdagede konfessionelle identitet være et værn mod 'de andre'? Eller skal den snarere blive udgangspunktet for en nysgerrig interesse i andre kristne traditioner og tolkninger?

Dietrich Bonhoeffer skriver i en optegnelse i august 1944, under sit fængselsophold, at interkonfessionelle kontroverser ikke længere er ægte. Det er et radikalt

synspunkt, som maner til eftertanke; for hvor mange af de nedarvede kontroverser mellem konfessionerne er i dag udtryk for aktuelle problemer? Gemmer vi os i virkeligheden bag vor egen tradition og konfession som et defensivt værn snarere end om at omsætte den nye virkelighed til nysgerrige spørgsmål. Handler det mere om at holde nogle ude end om at markere, hvad vi selv tror på, og hvad vi er fælles med de andre om?

Konfessioner har ikke mistet enhver betydning. Vi er rundet af en særlig historisk udvikling, hvad enten vi tilhører en stor majoritetskirke eller en lille frikirke. Vi kan og skal ikke løsrive nuet fra historien og traditionen. Vi er uløseligt del af begge dele. Men konfessioner skal ikke blive en spændetrøje. De skal være vores inspiration, brændstoffet, der sætter samtalen i gang.

Tradition og konfession opstår i med- og modspil til den tid, de er en del af. Og netop derfor skal enhver tid tolke tradition og konfession på ny og ikke blot gentage tidligere tiders ord som var det matematiske formler. Men nytolkningen af egen bagage har behov for mødet med andre for at blomstre. Vi kan være stolte af vores egen tradition og konfessionelle egenart, men vi kan kun være det sammen med andre. Andre, som i samme grad finder sig selv i deres traditioner i mødet med os.

Kirkelivet hertillands er mere mangfoldigt end nogensinde før. Store grupper af kristne med anden tradition er blevet en del af livet i Danmark. Vi bærer vores traditioner med os som det, der giver os identitet og binder os sammen. Traditioner og konfessionelle positioner skal imidlertid også til hver en tid udfordres, diskuteres og nyformuleres, hvis de skal have relevans. Det kan vi hjælpe hinanden med. Faktisk kan vi ikke gøre det uden hinanden.

Med tak for samarbejdet i Danske Kirkers Råd i det forløbne år, ønsker jeg alle medlemskirker gode økumeniske samtaler, fred og alt godt.

ÅRET DER GIK PÅ SEKRETARIATET

2024 har på sekretariatet i Danske Kirkers Råd været et anderledes år. Sekretariat har fået flere nye ansigter, idet både en ny generalsekretær, projektmedarbejder og studentermedarbejder er ansat. Det har betydet, at vi er ved at finde vores ben at stå på efter 16 år under den samme generalsekretær, Mads Christoffersen, som blev sendt godt videre til Danmission i 2023.

Det betyder ikke, at alt er nyt, og årets rådsmøder, fællesmøder og årsmøde blev afholdt i den vante rytme hen over året. Det første rådsmøde i januar kredsede om spirituel omsorg med Synne Garff som oplægsholder, der fortalte om bibelsk sjælesorg og arbejdet hermed. Herpå fulgte årsmødet i maj, hvor temaet også var rettet mod medmennesket, men mere i form af de fælles regler, som gælder for kirkerne – nemlig trossamfundsloven, som regulerer kirkerne udenfor folkekirken. Den blev debatteret på et kirkepolitiske topmøde i sammenhæng med årsmødet.

Rådsmødet i sensommeren fandt sted hos den svenske kirke i København, hvor oplæggene kredsede om natur og kristen spiritualitet. Det blev en lejlighed til at reflektere over egne og andres hverdagspraksis med den kristne tro. I slutningen af oktober blev blikket løftet i tråd med Himmelske Dages slogan, idet fællesmødet blev afholdt i Silkeborg og havde netop kirkedagene som tema. Deltagerne til fællesmødet fik både en rundvisning i Silkeborg, der danner ramme for kirkedagene i 2025, en introduktion til programmet, kom bag om de teologiske overvejelser og endte med at synge den nye kirkedagssang. Sekretariatet har løbende bistået de forskellige projekter

AF EMIL BJØRN
HILTON SAGGAU,
GENERALSEKRETÆR I
DANSKE KIRKERS RÅD

under Danske Kirkers Råd, hvor Grøn Kirke gennem året blandt andet har fokuseret på grønnere mad og fællesspisninger, Økumenisk Dialog og Dannelse fik sat fokus på kristen spiritualitet og kroppen, mens udvalget for Frihed og Lige Vilkår fik sat en kirkepolitisk dagsorden og fik påvirket revisionen af trossamfundsloven. Det løbende arbejde afspejlede sig i Danske Kirkers Råds deltagelse på Folkemødet på Bornholm, hvor der var økumenisk gudstjeneste, debatter om klima, krig og fred og selvfølgelig trossamfundsloven.

I år afholdt vi i tæt partnerskab med Folkekirkens mellemkirkelige Råd, Folkekirkens Nødhjælp samt de lokale stifter fredsgudstjenester og klimagudstjenester rundt om i landet. Vores bidrag i disse partnerskaber er at få det økumeniske bedre frem, så det er naturligt i samtalerne om alt fra klima til fred.

I begyndelsen af 2024 var sekretariatet med til det årlige nordiske-baltiske økumeniske møde med vores søsterorganisationer i Reykjavik, Island. Mødet kom omkring mange temaer, men især klimaet og kirkernes ansvar herfor var centrale i programmet. Dette gjaldt også på et grønt kirkemøde i Assisi i maj og i september, hvor de europæiske generalsekretærer for de økumeniske organisationer mødtes i Hamborg. På mødet i Hamborg blev det nye udkast til et fælles økumenisk grunddokument, Charta Oecumenica, drøftet. I dette dokument er der, udover de klassiske teologiske passager, fornyet fokus på blandt andet klima og fred.

I slutningen af året gik Danske Kirkers Råd i dialog med Kirkernes Verdensråd om vores fælles kirkelige ansvar i Ukraine. Vores holdning har været, at vi først og fremmest lytter og hjælper ukrainerne, hvorfor sekretariatet også har bistået i etableringen af den første ukrainske ortodokse kirkeorganisation i Danmark, der så lyset i efteråret 2024. Vi hilser dem, som mange af de andre nye migrantkirker, velkommen i Danmark, og håber de søger om medlemskab af Danske Kirkers Råd i den kommende tid.

KIRKEPOLITISK TOPMØDE

“

I DETTE OMFATTENDE
LOVKOMPLEKS ER RELIGION
OFTERE SET SOM EN
POTENTIEL TRUSSEL END
RESSOURCE

”

DET BLEV SAGT

Årsmødet i maj 2024 var et kirkepolitisk topmøde og platform for lanceringen af Danske Kirkers Råds bud på en bedre trossamfundslov. Et forskerpanel gjorde det tydeligt, at reguleringen af religion og kirker i Danmark er vokset og har knopskudt sig de seneste 20 år. I dette omfattende lovkompleks er religion oftere set som en potentiel trussel end ressource. Kirkerne efterspurgte en tydeligere sammenhæng mellem mål og midler i loven.

Kirkeministeren afsluttede debatten med et oplæg, hvor han understregede, at han på en ene side er villig til at lytte til kirkerne, men på den anden side er nødt til at stå vagt om grundlæggende principper i Danmark som kvinders rettigheder og det frie og åbne samfund. Ministeren kom derfor kirkerne i møde, idet han slog fast, at opgaven med en ny revision blandt andet var at rydde uhensigtsmæssigheder i loven af vejen.

DERFOR ER VI MED

“

FORDI VI DYBEST
SET TROR, AT DER
KUN ER ÉN KRISTEN
KIRKE

”

AF KELD DAHLMANN,
PRÆST OG
GENERALSEKRETÆR I
DANSKOASE

DANSKOASE

DanskoOase er en kirkelig netværksbevægelse, der arbejder for fornyelse i den danske kirke ud fra folkekirkens evangelisk-lutherske grundlag. Gennem konferencer, netværk og ressourcformidling ønsker vi at skabe rammer for, at troen bliver en hjertesag gennem levende fællesskaber, der er tilstede midt i samfundet.

Vi er medlem af Danske Kirkers Råd, fordi vi dybest set tror, at der kun er én kristen kirke, som er fælles om troen på den treenige Gud. Den kristne kirke har haft mangfoldige udtryk gennem kirkens historie og i forskellige kirkesamfund og kirkelige organisationer. For at bevare kærligheden, fremme enheden og lære af hinanden, har vi behov for økumeniske fora som Danske Kirkers Råd.

Vi glæder os over at Danske Kirkers Råd varetager fælles anliggender overfor politikere og myndigheder som for eksempel ved arbejdet med trossamfundsloven. Vi er engageret i Himmelske Dage og andre projekter som oplagt varetages på tværs af medlemmerne.

Sidste år besøgte generalsekretær Emil Saggau landskontoret og mødte vores medarbejdere. Det er værdsat, når vi mødes på den måde og får ansigt på hinanden.

JYSK BØRNEFORSORG/ FREDEHJEM

I 2024 blev Jysk Børneforsorg/Fredehjem optaget som medlem af Danske Kirkers Råd. Det er en beslutning, vi er meget glade for, da vi ser store muligheder i at indgå i rådets vigtige arbejde.

Vores oprindelige interesse for medlemskabet blev vakt gennem engagementet i Himmelske Dage. Men vi opdagede hurtigt, at Danske Kirkers Råd favner mange flere områder, som er oplagte for os at involvere os i. Især diakoni, det grønne perspektiv og politisk fortalervirksomhed er centrale områder for vores arbejde, og vi ser frem til at være en del af de fællesskaber, der arbejder med disse temaer. Samtidig ser vi frem til at styrke relationerne til både stifter og andre diakonale organisationer for at fremme samarbejde og vidensdeling.

Jysk Børneforsorg/Fredehjem har en lang historie, der går tilbage til 1906, hvor præstefru Ellen Schepelern i Aarhus grundlagde Kvindehjælpen, og pastor Christian Bertelsen samme år etablerede foreningen Fredehjem. Senere blev de to organisationer samlet til én, og i dag arbejder vi fortsat med udgangspunkt i vores grundlæggende formål: At udøve pædagogisk og støttende arbejde for børn, unge og familier, der har brug for hjælp og støtte til at mestre livet og deltage i ligeværdige fællesskaber. Vi driver i dag 20 selvejende tilbud, der henvender sig til anbragte børn, unge med svære psykiske problemer, bosteder for unge med udviklingshandicap, familiehjem og meget mere. Som en voksende del af arbejdet driver foreningen også frivilligbaserede fællesskaber for unge, der er ramt af svær ensomhed.

Vi arbejder desuden for at fremme solidaritet og forståelse for de mennesker,

AF MARIE NYEGAARD,
CAND. THEOL OG
LANDSSEKRETÆR I
JYSK BØRNEFORSORG/
FREDEHJEM

der i en kortere eller længere periode i deres liv, har brug for vores indsats.

Som en del af civilsamfundet bidrager vi aktivt til at styrke og udvikle et mangfoldigt samfund. Vi har stor erfaring i samarbejde med kommuner og regioner og ser derfor en stor værdi i at lære andre kirkelige organisationer bedre at kende. Gennem samarbejde kan vi i fællesskab styrke vores sag og sikre, at vores viden og erfaring når endnu flere, der har behov for vores indsatser.

Vi glæder os over at være en del af Danske Kirkers Råd og ser frem til at bidrage aktivt til arbejdet med den kommende strategi. Vi håber at kunne være med til at skabe synergier og fælles løft, så viden og ressourcer kan komme flest muligt til gavn.

Vi ser frem til både at bidrage og blive klogere.

MEDLEMSLISTE

KIRKER

Apostolsk Kirke
Baptistkirken i Danmark
Brødremenigheden
Den Anglikanske Kirke
Den Katolske Kirke i Danmark
Den Koptisk-Ortodokse Kirke
Den Reformerte Synode
Den Serbisk-Ortodokse Kirke
Evangelisk Frikirke Danmark
Folkekirken
Frelsens Hær
International Church of
Copenhagen
Norske Sjømannskirken i
København
Metodistkirken i Danmark
Mosaik
Svenska Kyrkan i Danmark
Vineyard

ORGANISATIONER

Alpha Danmark
Areopagos
Assisikredsen
Bibelselskabet
Caritas Danmark
Danmarks Kirkelige
Mediecenter
Danmarks Økumeniske
Kvindekomité
Danmission
Dansk Oase
Danske Baptisters
Kvindenetværk

Det Økumeniske Retrætehus
Skovhuset
Café Exit
FDF
Folkekirkens Nødhjælp
Fyens Stift
Haderslev Stift
Helsingør Stift
Herlev Fælleskirkelige Udvalg
Johanniterhjælpen
Jysk Børneforsorg/Fredehjem
KFUKs Sociale Arbejde
KFUM og KFUK i Danmark
KFUM-spejderne i Danmark
Kirkefondet
Kirkens Korshær
Kirkernes Integrations
Tjeneste
Københavns Stift
Landsforeningen af
Menighedsråd
Lolland-Falsters Stift
Malteserrådet
Mission Afrika
Ribe Stift
Roskilde Stift
Menighedsplejen i Danmark
Tværkulturelt Center
Viborg Stift
Vor Frue Kirke, København
Youth For Christ
Y's Men International Region
Danmark
Ålborg Stift
Århus Stift

DOBBELT MEDLEMSKAB

“ EN GOD VÆRT, SOM EN
GAMMEL MAJORITETSKIRKE,
BØR KENDE SINE GÆSTER,
HVIS MAN VIL INVITERE
INDENFOR

”

- EMIL BJØRN HILTON SAGGAU
GENERALSEKRETÆR
DANSKE KIRKERS RÅD

KRONIK I KRISTELIGT DAGBLAD
4. NOVEMBER 2024

ÅRET DER GIK I ARBEJDSGRUPPERNE

“

VI SER IVRIGT FREM
TIL DET KOMMENDE
ÅR, HVOR VI
PLANLÆGGER AT
FORTSÆTTE VORES
ARBEJDE MED
FORNYET ENERGI

”

AF JØRGEN THAARUP,
FHV. FORMAND FOR
ARBEJDSGRUPPEN
FRIHED OG LIGE
VILKÅR

FRIHED OG LIGE VILKÅR

Udvalget Frihed og Lige Vilkår er Danske Kirkers Råds kirkeretsudvalg. Udvalget har fokus på forholdet mellem stat og kirke og den lovgivning, som regulerer vilkårene for kirker i Danmark. Nogle sager angår samtlige kirkesamfunds kirkeretlige relationer til staten, andre sager angår et mindre antal kirker i forhold til denne offentlige forvaltning i Danmark.

Siden sidste årsmøde har udvalget Frihed og Lige Vilkår haft fokus på den revision af Trossamfundsloven, som har været på vej i flere år. De kontakter, der har været til Kirkeministeriet, har givet os den forståelse, at en række stramninger i kravene til trossamfundenes forvaltning ville udgøre de væsentlige ændringer af loven - stramninger, som baserer sig på Kirkeministeriets erfaringer med trossamfundene siden loven trådte i kraft. Udkast til revision har ikke inddraget trossamfundenes erfaringer med Kirkeministeriet, hvilket udvalget har efterlyst over Kirkeministeriet. Vi har reageret kritisk overfor de stramninger, som har været skitseret. I januar 2025 har vi endelig fået det konkrete lovforslag, som er udsendt til høring, og udvalget har i februar indgivet høringssvar. Det er dog tydeligt, at den varslede revision af Trossamfundsloven bliver begrænset og uden større ændringer af nuværende praksis. Det er udvalget overordnet tilfredse med.

Generelt har udvalget været utilfredse med det forhold, at historiske og vel-etablerede trossamfund stilles overfor samme krav, som nye og mindre vel-organiserede trossamfund med en mindre udviklet forvaltning afkræves. Trossamfundsloven og tilhørende Bekend-

gørelse og Vejledninger angiver samme og ligelige krav til alle trossamfund uanset historik. Udvalget Frihed og Lige Vilkår har arbejdet med den idé, at der burde udvikles et akkrediterings-system, hvor historiske og veletablerede trossamfund, som gennem årene har vist tilfredsstillende rapporteringer til Kirkeministeriet, stilles overfor lempeligere krav, hvor den opbyggede og gensidige tillid hviler på selvjustits, som vi kender det fra anden lovgivning. Samtidigt ville trossamfund, som har vist tegn på, at de har svært ved at opfylde kravene og gentagne gange indgiver mangelfulde og fejlagtige rapporteringer kunne stilles overfor skærpede krav. Ligeledes finder vi Kirkeministeriets praksis med at fratage små og nye trossamfund i Danmark deres godkendelse og dermed fradragsretten for donationer for meget få fejl og forglemmelser for hård. I stedet appellerer vi til, at Kirkeministeriet stiller dem overfor skærpet tilsyn og afkræver anden form for rapportering ved siden af. Et akkrediteringssystem kendes fra andre sektorer i dansk forvaltningsret. Derfor kunne systemer og erfaringer fra disse sektorer anvendes i Kirkeministeriets forvaltning af Trossamfundsloven. Generalsekretær Emil Saggau har udmærket skitseret en præsentation af et tænkt akkrediteringssystem på området. Udvalget har præsenteret dette idéoplæg for Kirke- ministeriet og på møde i Folketingets Kirkeudvalg, hvor udvalget opnåede stor anerkendelse og accept af principperne bag et akkrediteringssystem, set i lyset af Trossamfundenes utilfredse forhold under den nuværende forvaltning. Kirkeudvalgets accept kunne ikke være bedre end at Kirkeudvalget sendte idéoplægget til Kirkeministeriet med anbefaling.

Udvalget Frihed og Lige Vilkår har ingen forventninger om at idéoplægget om et akkrediteringssystem vil påvirke den reviderede Trossamfundslov. Det er med den lange horisont for øje, at vi kan fortsætte bestræbelserne på at få et akkrediteringssystem, som trossamfundene kan være mere tilfredse med end forvaltningen af Trossamfundsloven anno 2025.

Udvalget Frihed og Lige Vilkår indstiller, at Per Beck fra Baptistkirken bliver ny formand for udvalget.

GRØN KIRKE

2024 har været endnu et år, hvor der blandt kirkerne i Danmark har været et stigende engagement i den grønne omstilling, og i Grøn Kirkes Arbejdsgruppe glæder vi os over den udvikling.

Det vigtigste arbejde i Grøn Kirke udføres lokalt, og derfor vil vi fra Grøn Kirkes Arbejdsgruppe gerne rose alle dem, der i kirkerne, på kirkegårdene, i de kirkelige organisationer og på skolerne med et kristent værdigrundlag arbejder med Grøn Kirkes 50 punkts-tjekliste og gennemfører grønne tiltag. Betydningen af, at kirkernes ansatte og frivillige på den måde bliver ambassadører for den grønne omstilling, er umådelig stor.

I Grøn Kirkes Arbejdsgruppe har vi haft et år med mange forskellige gøremål. Vi har for eksempel arbejdet med og færdigskrevet vores teologiske grundlagsdokument. Vi har også arbejdet med udvikling af en ny hjemmeside, og vi har udsendt nyhedsbreve, afholdt kurser for gravere og styrket relationen til vores grønne søsterkirker i Norden. Og med hjælp fra Folkekirkens Nødhjælp har vi haft besøg fra Kenya, hvor mange kirker er grønne kirker og arbejder med Grøn Kirkes tjekliste.

Som noget nyt har vi i arbejdsgruppen arbejdet med maden som et tema. Det særlige ved mad er, at den mad, vi spiser, har indflydelse på klimaet. I kirkerne laves der mad, og vi spiser sammen, og derfor er det oplagt, at vi også i kirkerne overvejer vores madvaner. I Grøn Kirkes Arbejdsgruppe har vi udarbejdet hæftet "Et bæredygtigt middagsbord" til brug for kirkerne. Hæftet indeholder teologiske og klimamæssige refleksioner over kirkens mad. Der er samtidig sæsonaktuelle og

AF KELD BALMER,
FORMAND FOR
ARBEJDSGRUPPEN
GRØN KIRKE

bibelsk inspirerede opskrifter fra Meyers Madhus.

Temaet ”mad” fik i 2024 lov til at sætte sit præg på vores årsmøde, der den 1. november blev afholdt i Skt. Lukas Kirke i Aarhus. Temaet peger samtidig frem imod aktiviteterne for 2025, hvor alle grønne kirker har mulighed for kvit og frit at rekvirere Martin Keller til en spis-sammen-aften.

Martin Keller er biodiversitetsformidler hos Dansk Vegetarisk Forening og er kendt fra TV-programmerne ”Naturpatruljen” og ”Martin og Ketil”. Martin Keller vil i løbet af 2025 tage rundt i kirker landet over og holde oplæg om natursyn, biodiversitet og det grønne, klimavenlige køkken. Oplægget varer cirka 1 time og kan kombineres med et oplæg fra værtskirken i form af en andagt, en sang eller lignende.

I Grøn Kirkes Arbejdsgruppe glæder vi os til alt det, der skal ske i 2025, og hvor vi fortsat vil arbejde for at vise omtanke og respekt for Guds skaberværk.

GRØN KIRKES MADHÆFTE

“

HVER DAG ÅBNER VI
KØLESKABET FOR AT BLIVE
MÆTTE. I DEN SIMPLE OG
NØDVENDIGE HANDLING
ÅBNER VI DOG OGSÅ OP
FOR ÉT AF TIDENS MEST
AFGØRENDE SPØRGSMÅL,
FOR KRISTNE SÅVEL SOM
ALLE MENNESKER PÅ
JORDEN: HVORDAN
BRØDFØDER VI OS SELV
UDEN AT SKADE DEN KLODE,
VI DELER?

”

- ET BÆREDYGTIGT MIDDAGSBORD

AF KATHRINE FISCHER,
FORPERSON FOR
ARBEJDSGRUPPEN
ØKUMENISK DIALOG
OG DANNELSE

ØKUMENISK DIALOG OG DANNELSE

Endnu en gang har jeg fornøjelsen af at skrive årsberetningen for arbejdsgruppen Økumenisk Dialog og Dannelse. Vores opgave er fortsat at støtte Danske Kirkers Råd i at skabe mødesteder for dialog og samarbejde blandt de kristne kirker.

Jeg ønsker i denne årsberetning at fremhæve to begivenheder fra året, der gik: Til at begynde med har vi haft fornøjelsen af at byde Kristine Lyng velkommen, som skal varetage sekretariatsfunktionen i Økumenisk Dialog og Dannelse fremover. Hun erstatter Anne Hjul, som vi takker meget for det gode samarbejde indtil nu. Vi glæder os til det fremtidige samarbejde med Kristine og er overbeviste om, at hendes indsigt vil være en værdifuld tilføjelse til vores arbejdsgruppe og vil tilføre nye perspektiver på vores arbejdsprocesser, især inden for strukturering.

Et andet højdepunkt fra året var vores eftermiddagsarrangement i september, som vi arrangerede i samarbejde med studenterforeningen Trosforum ved Det Teologiske Fakultet på Københavns Universitet. Arrangementet fokuserede på kristen spiritualitet, og vi havde blandt andet fornøjelsen af et oplæg ved generalsekretær Emil Bjørn Hilton Saggau. Derudover deltog sognepræsterne Thomas Frovin og Elizabeth Knox-Seith i en samtale om natur- og kropsspiritualitet, modereret af Anne Birgitte Reiter fra Center for Kristen Spiritualitet. Deltagerne kunne også på egen krop prøve forskellige trospraksisser som meditatív dans og Bøn i Bevægelse. Det var en dag kombineret af fagligt og praktisk fællesskab i en rig og berigende atmosfære.

Vi ser ivrigt frem til det kommende år,

hvor vi planlægger at fortsætte vores arbejde med fornyet energi. I tæt samarbejde med Danske Kirkers Råd har vi udarbejdet en ny strategi for arbejdsgruppen, som vi håber vil fremme økumenisk dialog og dannelse på tværs af kirkerne. Vi takker jer for jeres støtte og engagement i vores arbejde og håber, I vil følge interesseret med i kommende projekter og hjælpe os med at dele vores arbejde.

HIMMELSKE DAGE

“

DEMOKRATIET,
NATUREN, KULTUREN,
DE UNGE OG MANGE
ANDRE HAR
FOLKEMØDER – OG
NU OGSÅ KIRKERNE

”

AF SIMON KANGAS
LARSEN, KST.
FORMAND FOR
LANDSKOMITEEN FOR
DANSKE KIRKEDAGE

HIMMELSKE DAGE 2025

I Kristi Himmelfartsdagene (29. maj - 1. juni 2025) finder Himmelske Dage - Kirkernes Folkemøde 2025 sted i Silkeborg. I Landskomiteen for Danske Kirkedage ser vi frem til for 20. gang at samle dansk kirkeliv til en stor økumenisk begivenhed til gensidig inspiration, drøftelser, gudstjenester og sang.

Det store arbejde med at arrangere kirkedagene i Silkeborg tager lokal-komiteen, to projektledere og en masse frivillige fra både frikirker, katolsk kirke og folkekirker i Silkeborg og resten af Aarhus stift-området sig af. I spidsen for lokalkomiteen står provst Jacob Krogh Rasmussen, næstformand Kurt Sørensen fra baptistkirken i Silkeborg, samt de to projektledere Erling Birkbak og Connie Ejiskær Braüner.

Temaet for Himmelske Dage - Kirkernes Folkemøde 2025 er "Løfter blikket". I det tema ligger der en klar opfordring til at se op og ud, så man som deltager får blik for Gud, på sit medmenneske og på den verden, som man er en del af. Temaet gennemsyrrer på forskellig vis de mange hundrede programpunkter, der siden december 2024 har været at finde på hjemmesiden www.himmelskedage.dk. De er planlagt af forskellige tematiske programudvalg og kirkelige organisationer, der også er med på Mulighedernes Marked. En meget vigtig målsætning for Lokalkomiteen har været, at Himmelske Dage i Silkeborg kommer til at foregå på et lille geografisk område. Gågaderne, der forbinder tre centrale pladser i byen, danner rammerne for de store samlinger og Mulighedernes Marked og de skoler, gymnasier, medborgerhuset og biblioteket ligger klos op ad og midt i det område. Her

skal foredrag, koncerter og gudstjenester foregå. Det samme gør Silkeborg Station og der er lavet rabataftaler, så mange kan tage toget billigt til Silkeborg.

Nyt i Silkeborg er, at Himmelske Dage også bliver kaldt Kirkernes Folkemøde. Demokratiet, naturen, kulturen, de unge og mange andre har folkemøder – og nu også kirkerne i Danmark. Det har allerede åbnet mange døre i Silkeborg, hvor der som noget nyt bliver en stærk repræsentation af folketingspolitikere og parti-ledere, og hvor der bliver en Mediescene, hvor blandt andet Danmarks Radio vil sende fra i løbet af arrangementet. Endeligt har det også været med til at åbne endnu flere døre hos lokale samarbejdspartnere, restauranter, virksomheder og kommunen, at et folkemøde kommer til byen. Med de erfaringer i rygsækken er rejsen frem mod de 21. Danske Kirkedage allerede begyndt i 2028, hvor vi igen mødes til Kirkernes Folkemøde i Helsingør Stift.

Landskomiteen arbejder på at implementere det nye navn og koncept og hvad det betyder for organiseringen af det store arrangement med ambitionen om at skabe en tydeligere struktur og organisering.

LANDSKOMITEEN FOR DANSKE KIRKEDAGE

I februar 2024 startede jeg som landssekretær for Danske Kirkedage, hvor jeg erstattede Anne Mie Skak Johanson, der gik af med udgangen af 2023.

Landskomiteen har i 2024 holdt fire møder i henholdsvis Århus, København, Hillerød og Silkeborg. Mødet i København og i Silkeborg blev som vanligt afholdt i forlængelse af møder i Danske Kirkers Råd.

Landskomiteen består af følgende personer: Simon Kangas Larsen (konstitueret formand, valgt ind i landskomiteen ved mødet i maj), Søren Abildgaard (formand indtil mødet i maj), Kaare Nielsen (næstformand), John Lorenzen, Mette Møbjerg Madsen, Emil Bjørn Hilton Saggau, Birger Nygaard, Per Beck og mig, Nik Bredholt.

Landskomiteen har været i tæt kontakt med lokalkomiteen i Silkeborg og samtidig arbejdet på at sætte arbejdet i gang med kirkedage i Hillerød i 2028. Vi har arbejdet på at skabe de optimale rammer for næste gang vi mødes, hvor Helsingør Stift bliver værtsstift. Der er nedsat en lokalkomiteé med en god repræsentation fra både folkekirker, frikirker og den katolske kirke. I spidsen står sognepræst Charlotte Chammon sammen med to næstformænd: Frikirkepræst Martin Lorentzen og Georg Høhling, mangeårig skoleleder på en katolsk skole. Lokalkomiteen er nedsat allerede nu, så medlemmerne kan opleve Kirkernes Folkemøde i Silkeborg og tage de gode erfaringer med til 2028.

AF NIK BREDHOLT,
LANDSSEKRETÆR FOR
DANSKE KIRKEDAGE

ØKUMENISKE RELATIONER UDE OG HJEMME

“

I'VE ALWAYS
BELIEVED THAT GOD
REPRESENTS AND
VALUES UNITY,
ESPECIALLY AMONG
HIS CHILDREN

”

AF VILVER ORAS,
GENERALSEKRETÆR I
DET ESTISKE KIRKERÅD

NORDISK-BALTISK SAMARBEJDE

As the executive secretary of the Estonian Council of Churches, I am extremely thankful for the relationship we have with the other Nordic countries in the region. As representatives of the church of Christ we also represent our organizations which are faith and relationship based. The Gospel is the good news that God loves us and wants to have a relationship with His created people. So I see our work as councils of churches from different countries as an embodiment of that Gospel message. Most of all, it's the people and the relationships and then it's the plans and ideas and the work that we do. And that work is also first and foremost for the people to experience the love of God and to make the decisions that affect their eternity.

2024 has been another prosperous though challenging year in the Nordic-Baltic regions. We've had several meetings and have taken a stance together on the issues facing the world today. The war in Ukraine has changed a lot in the way that churches operate. For the first time in recent history, Estonia has had to deal with how to help those who have been forced to leave their homes and have found a new home in our country. In that respect, the experiences of our Nordic friends have been most valuable.

Estonian Churches have taken in refugees. The Baptist Union of Estonia has accepted the first Ukrainian congregation into its fellowship. The amount of humanitarian aid sent to Ukraine has been considerable. All so that the people suffering from war can experience the love of God, because that's what we do, that's what we are called for.

I've always believed that God represents and values unity, especially among His children. Standing together as one body of Christ though from different countries with very different histories, we both represent that unity and can make the voice of Christians heard in an increasingly secular society.

Our meetings and work in general have been focused on the response of the church to the needs of the people. What we can do to answer to the real needs of real people and to best represent Jesus Christ. And for that I am extremely grateful to my Nordic brothers and sisters.

LAD OS TALE OM TRO

”Lad os tale om tro”-kampagnen, som løb af stablen i september 2024, har i den grad ramt ind i en efterspørgsel i Danmark. Danskere, og i særlig grad unge, vil gerne tale om tro og eksistentielle emner, og det har denne kampagne været med til at facilitere. Siden efteråret er der på ”Lad os tale om tro”s kanaler blevet delt en række korte reels med kendte danskere og trailere til længere samtalevideoer, som linket ind til projektets hjemmeside. De længere samtalevideoer er tematiseret og viser to mennesker, som taler sammen om meningsfulde og eksistentielle emner.

Projektet er blevet virkelig flot modtaget, og på tre måneder nåede kampagnens indhold 1,9 millioner unikke personer gennem Metas platforme. Tæt på halvdelen af dem var mellem 18 og 34 år, hvilket viser en utrolig stor interesse blandt det yngre segment. En befolkningsundersøgelse foretaget af Wilke bekræftede os i, at de unge har en interesse for tro. Den viste at hele 63% af Danmarks unge i alderen 18-29 år havde talt om tro med andre og af disse havde næsten halvdelen gjort det inden for den seneste måned. Det var velat mærke før ”Lad os tale om tro”-kampagnen begyndte. Da Wilke spurgte igen efter lanceringskampagnen var slut, var det stadig 63% af Danmarks unge, der havde talt om tro, men andelen af dem, som havde gjort det inden for den sidste måned var steget til 66%. Tallene er behæftet med statistisk usikkerhed, men er dog så markante, at de ikke blot kan afskrives på kontoen for usikre målinger. Det er dog ikke kun de unge, som har lagt mærke til kampagnen. Befolkningsundersøgelsen viser, at 7% af befolkningen genkender at have set en

AF HANNE
ØSTERGAARD,
PROJEKTKOORDINATOR
I FRIKIRKENET

kampagne om tro, og ud af dem svarer 20%, at de på baggrund af kampagnen har indledt en samtale om tro. Det glæder os, da det netop har været projektets ønske at se flere mennesker tale sammen om tro.

Så der er ingen tvivl om, at kampagnen har været et godt redskab til at få startet samtaler om tro. Både privat hos de enkelte danskere, men også til de mange arrangementer, som er blevet afholdt ude omkring i det kirkelige bagland. Temagudstjenester, konfirmandforældreaftener og samtalecaféer er eksempler på tiltag, som siden kampagnens start har skabt rammer, hvor mennesker mødes og samtaler. Disse arrangementer fortsætter her i 2025, og alle er til enhver tid velkommen til at benytte sig af projektets samtalevideoer, som indeholder en samtalemenu i slutningen af videoerne.

Der er ingen tvivl om, at det brede kirkelige bagland og samarbejdet bag projektet har været afgørende for succesen og tyngden af projektet. Bag projektet har været en styregruppe bestående af: Landsforeningen af Menighedsråd, Bibelselskabet, Danske Kirkers Råd, Den katolske Kirke, Alpha Danmark, Evangelisk Alliance, DanskOase, Areopagos og FrikirkeNet. Styregruppen har sikret forankring og medejerskab om projektet. Samarbejdet har på tværs af forskellige traditioner været drevet af et fælles hjerte og et fælles mål. Det har været en værdifuld, konstruktiv og positiv platform, hvor hver kirkelig bevægelse har bidraget med hver deres styrker. "Lad os tale om tro" har vist, at det ikke bare er muligt at samarbejde, men at der i samarbejdet også er et stort potentiale.

HILSEN FRA DE NORDISKE LANDE

“

RELATIONER OCH GEMENSKAP FRÄLSER VÄRLDEN. PÅ ETT DJUPT PLAN ÄR DET SANT. VI ÄR KALLADE ATT VARA ETT SÅ ATT VÄRLDEN KAN TRO (JOH 17:21) OCH PÅ ETT MER VARDAGLIGT PLAN VET VI ATT VI BEHÖVER VARANDRA. VI BEHÖVER SAMARBETE. I DEN VÄRLDSVIDA EKUMENIKEN PÅMINNS VI OM ATT VÄRLDENS BEHOV ÄR FÖR STORA FÖR NÅGON KYRKA ENSAMT SKA KUNNA SVARA PÅ DEM. VI BEHÖVER GÅ TILLSAMMANS. DÄRFÖR ÄR JAG TACKSAM ÖVER SAMARBETET MED DANMARKS KRISTNA RÅD. SAMARBETET MELLAN OSS NORDISKA-BALTISKA GENERALSEKRETERARE BETYDER MYCKET - DE FAKTISKA ARRANGEMANGEN VI PLANERAR TILLSAMMANS OCH ATT VI MÖTS I OLIKA SAMMANHANG. UNDER ÅRET HAR VI HUNNIT MÖTAS TILL NORDISKA BALTISKA-EKUMENISKA SEKRETERARDAGAR, PÅ ISLAND 2024 OCH I SVERIGE 2025. VI HAR OCKSÅ MÖTT NÄR CONFERENCE OF EUROPEAN CHURCHES BJÖD IN TILL MÖTE MED DE EUROPEISKA NATIONELLA EKUMENISKA GENERALSEKRETERARNA I HAMBURG, TYSKLAND. NU UNDER DET EKUMENISKA ÅRET 2025 SOM VI I SVERIGE KALLAR "TID FÖR GUDS FRED", SER JAG MYCKET FRAM EMOT ATT VÄLKOMNA DANMARKS KRISTNA RÅD OCH ER GENERALSEKRETERARE TILL DEN EKUMENISKA VECKAN 19-23 AUGUSTI I STOCKHOLM. TACK ATT NI PLANERAR ATT KOMMA MED EN HEL DELEGATION OCH ATT NI KOMMER ATT ARRANGERA SEMINARIER OCH DELA DAGARNA MED OSS!

”

- SOFIA CAMNERIN
GENERALSEKRETÆR
SVERIGES KRISTNA RÅD

AF THORSTEN RØRBÆK,
TEOLOGISK
MEDARBEJDER I DET
MELLEMKIRKELIGE RÅD

DET LUTHERSKE VERDENSFORBUND

Folkekirken er medlem af fem internationale fællesskaber, som Folkekirken mellemkirkelige Råd varetager kontakten til. Et af disse fællesskaber er Det lutherske Verdensforbund, som Det mellemkirkelige Råd også i 2024 har været engageret med.

Det lutherske Verdensforbund arbejder frem til 2030 med temaet "Håb" for at bevare håbet i en verden med stor forandring og usikkerhed. I 2024 tiltrådte et nyvalgt lederskab med den danske biskop over Viborg Stift, Henrik Stubkjær, som præsident. Det har åbnet nye døre for folkekirken rolle i det internationale lutherske arbejde. For Det lutherske Verdensforbunds lederskab er det vigtigt at være konkret til stede med nødhjælp i verdens brændpunkter. I Danmark bidrager blandt andet Folkekirken Nødhjælps landsindsamlinger til det internationale arbejde med nødhjælp. I det første år Henrik Stubkjær har været præsident for Det lutherske Verdensforbund har han været på tolv rejser. Her har han kunnet konstatere, at de lutherske kirker internationalt set generelt er under politisk, religiøst og socialt pres. Det gælder i store dele af verden, bl.a. i Palæstina, USA, Brasilien, Kina, Hong Kong, Indien og Taiwan.

Under besøg hos nogle af Det lutherske Verdensforbunds største medlemskirker i Tanzania og Etiopien i april, var det landenes meget hurtigt voksende lutherske kirker, der gjorde indtryk på Henrik Stubkjær. De lægger stor vægt på mission, driver skoler, universiteter og hospitaler og tager sig af mange andre opgaver fra fødevareresikkerhed til klimaresiliens og omsorg for børn med særlige behov.

Under en rejse i Ukraine og nabolandet Polen i maj, hvor kirkeminister Morten Dahlin var inviteret med, så Henrik Stubkjær, hvordan den lutherske kirke der viser solidaritet og bringer tiltrængt håb – også tæt på frontlinjen. Henrik Stubkjær mødtes med lederen af den ukrainske præsident Volodymyr Zelenskyjs kontor, Andriy Yermak, og den lutherske kirke i den hårdt ramte by Kharkiv. I den ukrainske by Kharkiv har Det lutherske Verdensforbund i 2024 haft et stort, humanitært hjælpearbejde med blandt andet opførelse af sikre klasseværelser og boliger samt basishjælp til nytilkomne flygtninge fra fronten. Henrik Stubkjær fik en smuk gave med fra børnene i den lille, men meget stærke lutherske kirke i Kharkiv; en brugt patron omformet til en lille vase med små blomster – et symbol på håbet om fred. Samme gave overrakte Henrik Stubkjær, da han i juni sammen med de øvrige medlemmer af det nye lederskab i Det lutherske Verdensforbund besøgte paven.

På en lang række besøg fra Brasilien til Grønland har præsidenten for Det lutherske Verdensforbund fået et stærkt indtryk af, hvordan luthersk identitet binder sammen på tværs af forskelligheder, men også en tendens til noget, der ligner kristen polarisering. I Brasilien oplevede han på den ene side, hvordan lutherske kirker forpligter sig på fred og retfærdighed. På den anden side har Brasilien oplevet sin egen ”storm på Kongressen” som i USA, hvor også yderligtgående kristne deltog. Henrik Stubkjær mener, at den kristne polarisering er en farlig tendens, som han også ser udtrykt andre steder i verden, for eksempel ved splittelsen i den ortodokse kirke i Ukraine. Ved et regionalt møde for kirkeledere sidst på året i Hong Kong mødtes han med asiatiske kirkeledere, som taler for religionsfrihed, står i solidaritet med og bringer håb til dem, der lider under krig, konflikter eller undertrykkelse. Samtidig oplever kirken i Hong Kong selv pres såvel nationalt som internationalt. I det nye år arbejder vi derfor fortsat med at bevare håbet.

DET ØKUMENISKE STUDIELEGAT

Mit ophold ved Det Økumeniske Institut Bossey har på alle måder været en stor og lærerig oplevelse. Det særlige ved Bossey er, at man bor sammen med sine medstuderende på instituttet. Alle har enkeltværelser, men ellers foregår alle aktiviteter sammen. Det betyder også, at hvert eneste sekund, man tilbringer med sine medstuderende, er en mulighed for læring. De studerende kommer fra hele verden og et utal af kirkelige konfessioner.

Først og fremmest har jeg selvfølgelig lært en masse om Kirkernes Verdensråd, deres opbygning og historie. Jeg har lært om missionshistorien i forbindelse med Kirkernes Verdensråd, og jeg har lært om, hvordan forskellige konfessioner fortolker Bibelen. Det er det faglige aspekt.

Derudover har Bossey klædt mig på til at indgå i økumeniske samtaler med mennesker, som kommer fra en kirke eller en kontekst, som er meget fjern fra min egen. Jeg er blevet mere rummelig og åben over for andre perspektiver såvel som andre tilgange og kulturer. Noget af det allerførste, vi lærte var, hvor forskellig forståelsen af tid er. Man kan ikke mødes med hinanden og indgå samarbejder, hvis man ikke er enige om, hvad det vil sige at mødes kl. 10. Afslutningsvis er noget af det vigtigste og fineste, jeg har lært i forhold til økumeni dog, at vi ikke behøver at være enige for at kunne have en god relation og et frugtbart samarbejde. Jeg blev for eksempel gode venner med Oscar, da jeg var afsted. Oscar kommer fra Burundi i Afrika, og vi er uenige om sådan ca. alt ift. bibellæsning – men vi blev ret gode venner alligevel, og jeg ved, han altid har min ryg!

ANNA N. F. RAVN,
MODTAGER AF DET
ØKUMENISKE
STUDIELEGAT 2024

FREDSGUDSTJENESTER

“ VI ER SAMLET I FORBØN FOR
DET UKRAINSKE FOLK OG
FOR ALLE ANDRE UD OVER
DEN JORD, SOM ER SAT I
KRIGENS MØRKE OG I
DØDENS SKYGGE. VI BEDER
OM GUDS NÆRVÆR OG
FRED, OM AT HAN MÅ
INSPIRERE OS TIL AT VIRKE
FOR DET, SOM SKABER LIV
OG LYS, GLÆDE OG FRED ”

- ELOF WESTERGAARD
BISKOP OVER RIBE STIFT

PRÆDIKEN VED FREDSGUDSTJENESTE FOR UKRAINE
24. FEBRUAR 2024

ÅRSREGNSKAB

VEDLAGT SOM BILAG
